

oktober 2015

Jaarovergang 2015-2016 bij overlopende trajecten, waaronder de jeugdGGZ

Samenvatting

Omdat gemeenten per boekjaar middelen ontvangen en moeten verantwoorden zal per jaareinde een inzicht moeten ontstaan over de waarde van de verrichte werkzaamheden in trajecten die per jaareinde nog niet zijn afgesloten. Indien de verrichte werkzaamheden op maandbasis worden gefactureerd, is er geen probleem. Wanneer dit niet gebeurt, zal de factuur bij afsluiting van een overlopende traject ten laste komen van het volgende boekjaar.

Doel van dit memo is een afspraak tussen GGZ Nederland en de VNG over de overgang van 2015 naar 2016, die ook in andere branches gebruikt kan worden die werken met trajecten die overgang over jaargrens kennen en aan het einde gedeclareerd worden.

Context en aanleiding

In sommige contracten, zowel landelijk als regionaal, wordt de factuur gestuurd bij afronding van het traject van de cliënt. Dit laatste betekent dat bij jaareinde sprake is van al uitgevoerde activiteiten, waarvoor de factuur pas in het volgende jaar wordt opgesteld. Dit noemen we hieronder 'overlopende trajecten'. DBC's zijn hiervan een voorbeeld, maar ook andere vormen van jeugdhulp zijn in de vorm van trajecten ingekocht.

De gemeente ontvangt budget voor jeugdhulp per boekjaar. Dit betekent dat de activiteiten uitgevoerd in dit jaar ten laste moeten komen van het budget van datzelfde jaar. De vraag die ontstaat is hoe gemeenten omgaan met overlopende trajecten in relatie tot jaarafsluiting en verantwoording.

Opties

Om voor overlopende trajecten een koppeling te kunnen maken tussen uitgevoerde activiteiten per jaar en de daaraan verbonden kosten heeft de gemeente informatie nodig. Daarvoor zijn de volgende opties denkbaar:

1. Gemeenten maken zelf een inschatting van de financiële omvang op basis van het tijdstip 'melding aanvang zorg', de gemiddelde looptijd van een traject en de tariefafspraken met deze aanbieders. Gemeenten gebruiken dit in de onderbouwing voor de post 'nog te betalen' in de jaarrekening. Daarbij zullen ze aannames moeten maken omdat de intensiteit en daarmee de kosten van de al geleverde zorg bij hen niet bekend zijn.
2. Gemeenten maken met aanbieders aanvullende afspraken zodat deze aanbieders per jaareinde aan de betreffende gemeenten informatie verschaffen over de waardering van alle al verrichte werkzaamheden in overlopende trajecten. Gemeenten nemen op basis van deze opgave een post 'nog te betalen lasten' op.
3. Gemeenten maken met aanbieders aanvullende afspraken zodat ze per jaareinde een tussennota sturen aan de gemeenten voor overlopende trajecten. Belangrijk is dan dat de aanbieder het betaalde bedrag op cliëntniveau in mindering brengt op de definitieve facturen voor deze cliënten.

Optie twee is door Jeugd-GGZ (DBC's) uitgewerkt in de handreiking¹ "Productieafspraken Jeugd-GGZ per boekjaar". In deze handreiking is het advies aan gemeenten opgenomen om per einde van elk jaar een post 'nog te betalen lasten' op te nemen voor nog te betalen kosten voor alle overlopende trajecten op basis van een opgave gemaakt door de zorgaanbieders. De handreiking geeft ook een rekenregel waarmee aanbieders het bedrag kunnen uitrekenen. De berekening van waardering van al verrichte werkzaamheden in overlopende trajecten zou gebruikt kunnen worden om een tussennota op te stellen voor de betreffende gemeenten (zie 3 hierboven). Let op: Het opstellen, betalen en vervolgens corrigeren van het al betaalde bedrag op de eindfactuur brengt voor zowel aanbieder als gemeente administratieve lasten met zich mee. Dit wijkt voor zowel aanbieders als gemeenten technisch sterk af van de reguliere betalingsprocessen

Per jaareinde afsluiten en factureren van alle openstaande DBC's is onwenselijk omdat het knippen van DBC's enerzijds geen inzicht geeft in de ontwikkeling van zorgvraag en –aanbod maar bovendien ook leidt tot hogere facturen. Daarnaast is het opknippen van DBC's niet toegestaan in de spelregels van DBC-Onderhoud/NZa.

De voor- en nadelen van deze opties zijn samengevat in onderstaande tabel.

Optie	Voordelen	Nadelen
1. Gemeenten maken zelf inschatting	<ul style="list-style-type: none"> • Geen administratieve last voor aanbieders 	<ul style="list-style-type: none"> • Schatting van gemeente is zeer onzeker omdat informatie over intensiteit ontbreekt
2. Aanbieders verstrekken informatie per einde jaar	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal haalbare nauwkeurigheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Extra administratieve last voor aanbieders
3. Aanbieders sturen voorschotnota per einde jaar	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal haalbare nauwkeurigheid • Ondersteunt aanbieder in liquide positie 	<ul style="list-style-type: none"> • Grote administratieve en in enkele gevallen zelf een onmogelijk verzoek aan aanbieders • Risico op dubbele betaling voor activiteiten in het afgelopen jaar

Tabel 12. Voor- en nadelen van opties

Conclusie

Een inschatting van uitstaande en nog niet gefactureerde werkzaamheden door gemeenten (optie 1) is vanuit accountantsperspectief niet voldoende. Het werken met een voorschotnota per jaareinde (optie 3) is voor alle partijen administratief lastig en heeft een extra risico in zich op fouten. Daarmee is optie 2 de meest passende oplossing. Voor DBC's betekent dit dat ze niet opnieuw worden afgesloten bij de jaargrens. VNG en GGZ Nederland spreken onderling af dat deze knip niet gemaakt wordt en raden hun leden dringend aan dat niet te doen.

¹ <http://www.vng.nl/files/vng/publicaties/2014/201410-productieafspraken-jeugd-ggz.pdf>

Uitwerking conclusie: verstrekken informatie einde van het jaar.

Aanbieder maakt aan het einde van het jaar per gemeente een berekening van het Onderhanden Werk (OHW) per gemeente. Voor alle openstaande trajecten wordt aan de reeds uitgevoerde en geregistreerde activiteiten het gecontracteerde tarief/eenheid toegerekend en opgeteld tot het OHW. Dit is de waarde van aantal minuten, verblijfsdagen en overige verrichtingen in alle nog niet afgesloten DBC's (openstaande DBC's) plus de waarde van al wel afgesloten maar nog niet gefactureerde DBC's per gemeente.

We raden aanbieders daarbij aan om het onderhanden werk te waarderen aan de hand van een tussen gemeente en aanbieders afgesproken uurprijs. Spreek daarbij ook in 2015 van te voren met elkaar af wanneer de informatie in 2016 geleverd moet worden.

Vraag en antwoord:

1. Worden alle overgangsccliënten uit 2014 waarvan de behandeling in 2015 is doorgelopen op 31 december 2015 wel afgesloten?
DBC trajecten zijn maximaal 365 dagen geopend. Dat betekent dat alle overgangstrajecten (die op 31 december 2014 administratief zijn afgesloten binnen de Zorgverzekeringswet en geopend per 1 januari 2015 binnen de Jeugdwet) waarvan de behandeling niet is stopgezet in 2015 op 31 december 2015 worden afgesloten en daarna automatisch verlengd: er wordt een vervolgDBC geopend.
2. Is een controleverklaring bij de jaarrekening 2015 nodig? Of kan ik in goed overleg tussen zorgaanbieder en gemeente een akkoord bereiken over geleverde productie?
Op basis van de brief van Coziek (vereniging van accountants) wordt het gemeenten en zorgaanbieders aangeraden zo snel mogelijk onderlinge afspraken te maken over jaarcontrole. Op dit punt is een initiatief voor een landelijk model controleprotocol.
3. Mag ik afwijken van de afsluitregels van de DBC?
Nee, er mag niet worden afgeweken van de afsluitregels van de DBC tenzij dit met wederzijdse instemming is afgesproken in het contract.
4. Is zicht op Onderhanden Werk voldoende om als gemeente mijn jaar boekhoudkundig af te kunnen sluiten?
*Ja, het Onderhanden Werk geeft gemeenten inzicht in de nog openstaande behandelingen en daarmee de financiële verplichtingen.
Zie in dat kader voor meer informatie:
<http://www.commissiebbv.nl/rechtmatigheid/kadernota/>
In paragraaf 3.8.4 is vermeld:*

“Voor het bepalen van de volledigheid van de op te nemen verplichting per 31 december inzake nog te ontvangen facturen van zorgaanbieders kan de gemeente mogelijk (slechts)

gedeeltelijk gebruik maken van de informatie uit haar eigen administratie over indicering en de contracten met de zorgaanbieders. De gemeente zal dan ook afhankelijk zijn van informatie van de zorgaanbieders. Bijvoorbeeld voor wat betreft de feitelijk geleverde zorg, overgangsccliënten en overlopende trajecten in de jeugdzorg kan dit het geval zijn. De volledigheid zal dus moeten worden gewaarborgd middels afstemming met de zorgaanbieders via een opgave van de openstaande en nog te factureren trajecten, welke eventueel door een accountant wordt gecontroleerd en gecertificeerd.”